

EGYÜTT ÜNNEPELÜNK ÉS DOLGOZUNK

1944. augusztus 23. hazánk jelenkori történelmének legkiemelkedőbb eseménye, amely beteljesítette a román népnek a nemzeti szabadságért és társadalmi jogaiért vívott évszázados harcát, és ugyanakkor kifejezi egész népünk szilárd akaratát és hősi törekvését, amellyel elindult a haladás útján egy boldogabb társadalmi élet felé.

1944. augusztus 23. után országunk haladó erői, melyek a Népi Demokratikus Frontba egyesültek, saját kezükbe vették sorsuk s jövőjük irányítását. Az első demokratikus kormány beiktatásával (1946. március 6.), majd a köztársaság kikiáltásával (1947. december 30.) rátértek egy új társadalmi rend és életforma megvalósítására. A főbb termelési eszközöknek népi tulajdonba vétele után nemzetgazdaságunk rálépett a sokoldalú fejlődés útjára, s a tudomány és modern technika vívmányainak alkalmazása által Románia egyike lett a magas ipari és gazdasági fejlődést megvalósító országoknak. Gazdasági életünk egyik fontos tényezője, a mezőgazdaság is alapvető változásokon ment keresztül. A mezőgazdaság szocialista átalakítása, a vidéki települések tervszerű és urbanizációs fejlesztése azt eredményezte, hogy a falu képe és élete gyökeresen megváltozott, s minden évben újul és szépül. Az ország földművelő népe meghozza a maga kiemelkedő hozzájárulását hazánk állandó fejlődéséhez.

Államunk állandó törekvését képezte a nemzeti s mellette az egyéni jövedelem gyarapítása. Megkülönböztetett figyelmet szentelt a társadalmi, nevelési, városrendészeti, lakásépítési, társadalombiztosítási és egészségvédelmi kérdéseknek, aminek következtében népünk életszínvonalja szüntelenül emelkedett.

A hazai kultúra értékes tudományos, irodalmi és művészeti alkotásokkal gyarapodott, az oktatás pedig, minden fokon, évről évre jelentősebb megvalósításokat mutatott fel. Mindezek természetesen hozzájárultak népünk élete minőségi javulásához, s ösztönzőleg hatottak a nemzetgazdaság fejlesztésére is.

Hazánk valamennyi állampolgára között, fajra, nemzetiségre és vallásra való különbség nélkül, kialakult az ember jogainak és szabadságának teljes egysége, s állandósultak az együttélés jó kapcsolatai. Románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek szoros akarat- és akcióegységben, alkotóerőik és képességeik felmutatásával építik új életüket. Ennek az egységnek a kifejezője s még szorosabbra kovácsolója a Szocialista Egységfront, népünk ez átfogó képviselői szervezete.

Románia Szocialista Köztársaság kikiáltása — 1965. augusztus 21. — szentesítette országunknak egy magasabb fejlődési fokra való emelését, s az az alkotó dialógus, melyet Államunk vezetősége folytat a néppel, nyilvánvaló bizonyítéka, hogy nálunk minden állampolgár tevékeny résztvevője hazánk megújítása és felvirágoztatása hősi folyamatának.

A nemzetközi élet terén országunk úgy mutatkozik, mint aktív tényezője az államok közti együttműködési kapcsolatok erősítésének, tekintet nélkül azok társadalmi rendszerére. A nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletbentartása, teljes jogegyenlőség, kölcsönös előnyök, belügyekbe való be nem avatkozás, az államok közti vitás kérdéseknek tárgyalás útján s nem erőszakkal való megoldása voltak és ma is azok az alapelvek, amelyeken szilárdan állva Románia kifejtette a békét és együttműködést megvalósító tevékenységét.

Az unitárius egyház kezdettől fogva egybekapcsolta sorsát és munkáját hívei sorsával és munkájával, osztozott a múlt mostoha körülményei okozta nehézségekben, és osztozik a jelen szép napjainak örömeiben. Egyik legfőbb hitelvünk — az Isten- és emberszolgálat — alapján állva természetes a mi bekapcsolódásunk népünk megváltozott új életébe.

Egyházunk ma a vallás és lelkiismereti szabadság légkörében fejtheti ki sajátos hivatását, melyet az Alkotmány szentesít, és államunk törvényei biztosítanak. Ezért kivételes alkalom minden évforduló számunkra is, amikor kifejezhetjük örömünket s együtt ünnepelünk az egész néppel, de ugyanakkor kifejezzük szilárd elhatározásunkat, hogy a jövőben még nagyobb odaadással fogjuk támogatni hazánk szorgalmas népének erőfeszítéseit és hősi munkáját országunk gyarapítása s mindannyiunk boldogabb jövője érdekében.

Kniza János

KRIZA JÁNOSRA EMLÉKEZÜNK!

„Itt van egy évek előtt, mondják, legalább akkori alakomat híven talált arckép, most meglehet, valamivel hitványabb vagyok. Az életrajzi adatokon corrigálni, addálni nem tudtam többet; rettenetesen unom magammal foglalkozni. Az én »külső emberem« nem is érdemli meg a sok csinosgatást; »belső emberem« pedig fontosabb dolgokkal van elfoglalva, mint az én Jézust még oly kevésbé híven felöltözött szellemi részem, e parányi árnyék, melynek értéke, jól érzem, oly messze van a lelkemet örökké kintzott, fárasztó ideáltól! Életem örök elszóró, sokféle forgácsoló foglalatosságainak tulajdonítható, hogy működésem mindenütt csak kezdemény, csak gyöngé vázlat, s legjobb esetben is töredék marad.“

Kriza János halálának századik évfordulóján a Keresztény Magvető egyházunk volt püspökének egy eddig kevésbé ismert arcképével jelentkezik. E „híven talált“ arckép minden vonásán ott látjuk tiszta emberiségének, meleg szívének és mély hitének, szeretetreméltóságának a jelét.

A Keresztény Magvető szerkesztősége ezzel a Kriza-számmal azonban egy másik arcképet is fel akar mutatni. Nemcsak a „külső embert“ keresi, hanem „az elmúlt mélységesen mély kútjából“ Kriza János lelki arcának tükörképét akarja felszínre hozni. Azt az arcot, amely „nem múlik el“. Mint ahogy munkássága sem múlt el nyomtalanul, hanem ha csak „kezdemény“ volt is a maga korában, azóta korszakot alkot egyházunk négy százéves történetében.